

Musukoak moda-bildumetan

Musukoak egunero erabiltzen ditugu COVIDaren ondorioz. Gure eguneroko jantzien osagarri bihurtu direla esan daiteke. Musukoen inguruan sortu den merkatua ezagutuko dugu jarduera honetan. Gaiari buruzko bideoa eta testua oinarri hartuta ondoko ariketak egin ditzakezu:

- Modari ematen diozun garrantzia aztertu.
- Bideoa ikusi eta galderen erantzun egokia aukeratu.
- Testua irakurri eta zenbakien idazkerari erreparatu.
- 'Zertara / zertan ausartu' egitura landu.
- Zu zertara ausartuko zaren kontatu taldekideei.

OHARRA: Ikasgelan ez bazaudete, talde-jarduera hau egiten hasi aurretik, adostu irakaslearekin batera zuen arteko komunikazio-tresna: foroa, posta elektronikoa, WhatsApp, Teams, Hangouts, Google Duo, Skype...

*Goiuri Unanue
moda-diseinatzailea
musukoak egiteko
oihalak mozten.
Argazkia: Beñat
Gereka*

1. Gaian sartu

Zuk zer garrantzia ematen diozu modan joateari ondorengo kasu hauetan?

	GARRANTZI HANDIA	GARRANTZI ERTAINA	GARRANTZI TXIKIA
Eguneroko arropa			
Laneko arropa			
Kirola egiteko arropa			
Oinetakoak			
Orrazkera			

Niri modan dagoena
gustatzen zait,
edo zertarako.

Ni kaleko arroparekin ere
horrelakoa naiz, baina kirola
egiteko ez zait axola, ez du
garrantzirik.

2. Bideoa ulertu

Bideoa ikusi eta erabaki zein den erantzun egokia.

<https://labur.eus/O9gYP>

Goiuri Unanue moda-diseinatzailea oriotarra da. Argazkia: Ikasbil

1. Goiuri Unanuek....

- bere amonak panpinentzat egiten zituen arrokekin jolas egiten zuen txikitan.
- amonaren etxean panpinentzat arropak josten zituen txikitan.
- amonak egindako arropak janzten zituen txikitan.

2. Pandemia hasi zenean...

- ezkongaien lehen bilduma aurkeztu berria zuten.
- ezkongaien lehen bilduma egin berria zuten.
- ezkongaien eta gonbidatuen lehen bilduma egin berria zuten.

3. Musukoak egiten hasi zirenetik materialak aldatzen joan dira.

- Lehenik TNT materiala erabiltzen zuten, baina gero kirofanoetako arropak egiteko erabiltzen den oihalarekin hasi ziren.
- Lehenik TNT materiala erabiltzen zuten, gero kotoizko filtroa, eta azkenik kirofanoetako arropa egiteko erabiltzen den oihala.
- Lehenik TNT materiala probatu zuten, eta gero kirofanoetako oihala, baina berriz TNT erabiltzen ari dira finagoa delako.

4. Musukoak pertsonalizatzeko...

- katalogoan hiru eredu ditu: estanpatua, aho baten irudia eta bizarraren irudia.
- saiakerak egin dituzte, baina ez dute baliabiderik.
- aukera badago; estanpatuak, aho baten irudia edo bizarra jartzea ere eskatu izan dizkiote.

5. Musukoa moda-osagarri bihurtu da,...

- eta jendeak gero eta gehiago eskatzen dizkio arroparekin bat datozen musukoak.
- baina hala ere, Goiuri Unanuek ez du eskaera handirik sumatu.
- eta jendeak edozein arroparekin ongi datozen marrazkirik gabeko musukoak eskatzen dizkio, batez ere.

3. Irakurri testua

Irakurri musukoei buruzko testua, eta jarri arreta zenbakien idazkeran.

Musukoa moda-osagarri

Modaren munduan joerak sortzen dira jendarteak egiten duenaren arabera. Joera horiek identifikatu nahian moda-diseinatzaileak lanean aritzen dira urtebete lehenago, ikerketa-lana eginez eta datorrena aurreikusteko asmoz. Lan horri esker joera berriak beren produktuetara ahalik eta hobekien txertatzea lortzen dute.

Azterketa horiek, ordea, ez zuten iragarri Covid-19ak moda-joeretan izango zuen berehalako eragina, eta moda-diseinatzaileek beren planak birpentsatu behar izan dituzte. Jakak edota lepo luzeko alkandorak alde batera utzi eta moda-osagarri batek hartu du indarra: musukoak. Babes-ekipo soil izatetik moda-elementu garrantzitsu izatera pasatu da.

Goiuri Unanuek diseinatutako musuko bat. Argazkia: Goiuri Unanue

Goiuri Unanue moda-diseinatzaileak ere bere negozio-eredua moldatu behar izan du, eta ezkongaien bilduma aurkeztetik musukoak ekoiztera igaro da. "Ezkongaien gure lehenengo bilduma aurkeztara gindoazen. Nire moda-estudioa bete-betean ari zen ezkongaien eta gonbidatuen soinekoak egiten. Hori alde batera utzi, eta azken hilabeteetan musukoak eta osagarriak diseinatzeko aritu gara. Ikerketa-prozesu bat izan da eta, pixkana-pixkana, joan gara gure produktua hobetzen. Orain gure metodo propioa dugu musukoak egiteko, eta gure markaren izenpean saltzen ditugu: Soia".

Musukoek moda-ibiltokietan aurkitu dute beren bidea, eta aurreikuspenek diote etorkizuneko bildumetan ere ikusiko direla.

Musuko pertsonalizatuak

Musuko higienikoak alde batera utzi eta oihalezkoak diseinatzeko hasi dira moda-diseinatzaileak, merkatu berriak zabalduta. Kirol-talde kuttunarenak, musika-taldearenak, egitasmo ezberdinenak, enpresarenak, urdinak, zuriak, beltzak, horiak, berdeak, loreduak, bihotz-forma dutenak, gardenak...denetarikoa daude.

Marketinaren ikuspegitik, leku pribilegiatuan kokatu dira eta marka zein entitate ezberdinentzat erakusleiko bikaina bilakatu dira. Aurpegia ikusten ez den garai honetan, musukoa bilakatu da pertsonen nortasunaren ikur. Norbere pertsonaltate eta estilora gehien hurbiltzen diren musukoen aldeko hautua egiten dute pertsona askok.

Euskal Herrian asko dira musukoak jostera ausartu diren moda-diseinatzaileak. Sare sozialetan barrena bira azkar bat egitea nahikoa da zerrenda luze bat osatzeko. Beren estilo eta ideia propioak ardatz hartuta musuko berrerabilgarriak ekoizti dituzte, gustu eta kolore guztietako diseinuekin.

Goiuri Unanuek ere musukoak pertsonalizatzeko aukera zabaltzen die bezeroei. "Musukoak gustuaren arabera estandartatuarekin pertsonalizatzen ditugu, izan ere, bada jendea musuko pertsonalizatuak eskatzen dituena. Kolore jakinaz haratago, eskari bitxiak jaso ditugu; esaterako, batek aho bat marraztea eskatu zidan, eta beste batek bere bizarra. Musukoak moda-osagarri bilakatu dira eta, guk, moda-diseinatzaileok, nabari dugu hori. Udan estandartatutako joera izan da nagusi, orain, neguko denboraldian, lisoak. Hasieran pertsona bakoitzak musuko bat edo bi erabiltzen zituen eta orain, ordea, jantziaren arabera aldatzen goaz".

Material bereziz egindako musukoak

Mota guztietako musukoak merkaturatzen ari dira. Ekoizpena kirurgiko eta oihalez egindakoetatik haratago doa. Pentsaezinak diren materialak ere hartu dute euren lekua musukoen artean: diamantez egindakoak, edota teknologia atxikita dutenak merkaturatu dira jada.

Israelen sortu dute diamantez egindako lehen musukoa. Milioi bat euro inguruko prezioa du eta ekoizpenean hogeita bost bitxigile aritu dira lanean. Berrehun eta berrogeita hamar gramo urre eta hiru mila seiheun eta zortzi diamante natural zuriz eta beltzez osatua dago. Ohiko musukoak baino hamar aldiz gehiagoko pisua du. Merkaturatzen dagoen musuko garestiena da.

Japoniara jauzi eginez, aldebereko itzulpena egiteko gai den musuko bat garatu dute. Musukoa bederatzi hizkuntza itzultzeko gai da: japoniera, txinera, ingelesa, frantsesa, koreera, indonesiera, gaztelania, thailandiera eta vietnamera. Musukoa telefonora konekta daiteke aplikazio baten bidez. Musukoak berak duen mikrofono eta bozgorailuak ahalbidetzen du beste pertsonaren ahotsa jaso ahal izatea. Musuko bakoitzaren prezioa hogeita hamabost eurokoa da. Itzulpen-gintza-zerbitzua kontratatuzko hilabeteko harpidetza egin behar da. Bidaletarako ezinbesteko tresna bilakatuko ote da etorkizunean?

Goiuri Unanue moda-diseinatzaileak. Argazkia: Goiuri Unanue

Aurreko orritik dator

Horiez gain, musuko gardenek ere beren lekua hartu dute merkatuan eta, hori horrela, beste pertsonen ezpainak irakurri ditzakete gor-mutuek. Musuko hauek, oro har, material berezi eta berrerabilgarriekin ekoizten dira. Zalantzan jarri dute, ordea, birusa geldiarazteko duten eraginkortasuna.

Musukoak pentsa zitekeena baino ibilbide luzeagoa egiten ari dira. Berrikuntza ardatz, musuko ikusgarriak ekoizten ari dira hainbat herrialdetan. Soineko, alkandora eta jaka ponpoxoak ordezkatzuko ote dituzte aho babesgarri pertsonalizatuek moda-bildumetan? Moda-diseinatzaileen produktu berri bilakatuko ote da? Dirudienez, datozen bildumetan beren lekua izango dutela baieztatu daiteke.

Konfinamenduan hasi zen Goiuri Unanue musukoak egiten. Argazkia: Goiuri Unanue, moldatua

KONTUAN IZAN

Hona hemen zenbakien idazkerari dagokionez, zalantzazko kasuen laburpena:

0	zero	20	hoge
2	bi (biga)	21	hogeita bat
5	bost (bortz)	25	hogeita bost
13	hamahiru	35	hogeita hamabost (hogeita hamabortz)
17	17 hamazazpi	70	hirurogeita hamar
18	hemezortzi (hamazortzi)	80	laurogei
19	hemeretzi	90	laurogeita hamar
101	ehun eta bat	600	seiehun
300	hirurehun	700	zazpiehun
400	laurehun	800	zortziehun
234	berrehun eta hogeita hamalau	567	bostehun eta hirurogeita zazpi
1.200	mila eta berrehun	1.201	mila berrehun eta bat
13.425	hamahiru mila laurehun eta hogeita bost		
47.689	berrogeita zazpi mila seiehun eta laurogeita bederatzi		

Bilatu testuan zer prezio duten diamantez egindako lehen musukoak eta bederatzi hizkuntza itzultzeko gai denak eta idatzi zenbakitan:

- Diamantez egindako lehen musukoa.€
- Bederatzi hizkuntza itzultzeko gai den musukoa. €

Segidan dituzu munduko objekturik garestienen zerrendan dauden hainbat objektu. Binaka jarrita, aukeratu beheko zerrendatik zein prezio jarriko diozuen bakoitzari eta idatzi.

63.000.000 / 2.476.000 / 17.200 / 4.450 / 321.000 / 118.130

Teontzia, €

Diamante gordina, 63.000.000.€

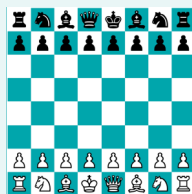
Hirurogeita hiru milioi euro

Zakurra, €

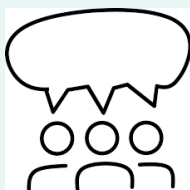
Hanburgesa, €

Xake taula, €

Zapatilak, €

Kontrastatu idazkera ikaskideekin talde handian. Bat etorri zarete?

Argazkia: Goiuri Unanue

4. Jostera ausartu

Moda-diseinatzaileak musukoak josten hasi dira pandemiaren ondorioz, musukoak jostera ausartu dira.

KONTUAN IZAN

Ausartu aditza zertara edota zertan galderei erantzuten dieten aditz-izenekin erabiltzen da (**zerbaitetara ausartu / zerbaitetan ausartu**). Adibidez:

Jostera ausartu / josten ausartu edo diseinatzaera ausartu / diseinatzen ausartu

- *Eskulanak gustuko ditut eta musukoak jostera ausartu naiz.*
- *Marrazketan trebea naizenez, musukoak diseinatzen ausartu naiz.*

Parentesi artean duzun informazioarekin, osa itzazu esaldiak aipatutako egitura erabiliz.

(Goiuri Unanue / moda-diseinatzailea / musukoak / josi)

Goiuri Unanue moda-diseinatzailea musukoak **jostera / josten ausartu** da.

(Martin Zabaleta / mendizalea / Everest / igo)

.....

(Emakume australiar bat / Taipan suge pozoitsua / hartu)

.....

(Cliff diving-eko jauzilaria / 20 m-ko altuera / uretara salto egin)

.....

Musukoak gure eguneroko jantzien osagarri bihurtu dira. Argazkia: Marek Studzinky (Pixabay)

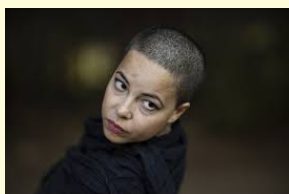
5. Zertara ausartuko zinateke?

Ikusi jarraian dauden irudiak:

Hipster bizarra

Ile motza

Soineko horia

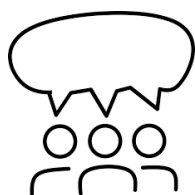

1.100 €-ko Iphonea

Takoidun zapatak

*Argazkiak: Hipsterra: Pxhere;
ile motza, soinekoa eta zapatak:
Pixabay; Iphonea: Wikimedia*

Pentsatu horietatik zer egitera edo eramatera ausartuko zinatekeen eta zertara ez. Ondoren, talde txikitik jarrita, partekatu zure erantzunak ikaskideekin. Zerbaitetan bat etorri zarete?

Talde osoarekin partekatu zertara ausartuko zinatekeen. Ba al da aukeraren bat bestek baino argiago nagusitu dena?

Goiuri Unanue moda-diseinatzailea berak egindako musuko batekin hondartzan. Argazkia: Goiuri Unanue

ERANTZUNAK

2. Bideoa ulertu

- Goiuri Unanuek** amonaren etxean panpinentzat arropak josten zituen txikitan. (b)
- Pandemia hasi zenean** ezkongaien lehen bilduma egin berria zuten. (b)
- Musukoak egiten hasi zirenetik materialak aldatzen joan dira.** Lehenik TNT materiala erabiltzen zuten, baina gero kirofanoetako arropak egiteko erabiltzen den oihalarekin hasi ziren. (a)
- Musukoak pertsonalizatzeko** aukera badago; estanpatuak, aho baten irudia edo bizarra jartzea ere eskatu izan dizkiote. (c)
- Musukoa moda-osagarri bihurtu da,** eta jendeak gero eta gehiago eskatzen dizkio arroparekin bat datozen musukoak. (a)

3. Irakurri testua

- Diamantez egindako lehen musukoa. **1.000.000.€**
- Bederatzi hizkuntza itzultzeko gai den musukoa. **35 €**

Teontzia, 2.476.000 €
Bi milioi laurehun eta hirurogeita hamasei mila euro

Diamante gordina, 63.000.000.€
Hirurogeita hiru milioi euro

Zakurra, 17.200 €
Hamazazpi mila eta berrehun euro

Hanburgesa, 4.450 €
Lau mila laurehun eta berrogeita hamar euro

Xake taula, 321.000 €
Hirurehun eta hogeita bat mila euro

Zapatilak, 118.130 €
Ehun eta hemezortzi mila ehun eta hogeita hamar euro

4. Jostera ausartu

(Goiuri Unanue / moda-diseinatzailea / musukoak / josi)

Goiuri Unanue moda-diseinatzailea musukoak jostera / josten ausartu da.

(Martin Zabaleta / mendizalea / Everest / igo / 1980)

Martin Zabaleta mendizalea Everest igotzera / igotzen ausartu zen 1980an.

(Emakume australiar bat / Taipan suge pozoitsua / hartu)

Emakume australiar bat Taipan suge pozoitsua hartzera / hartzen ausartu da.

(Cliff diving-eko jauzilaria / 20 m-ko altuera / uretara salto egin)

Cliff diving-eko jauzilaria 20 metroko altueratik uretara salto egitera / egiten ausartu da.

TRANSKRIPZIOA

Zein da Goiuri Unanue?

Goiuri Unanue, ni naiz; moda-diseinatzailea, oriotarra, euskalduna. Betidanik gustatu izandu (izan) zait moda mundu hau, azkenean nire amona ere bai jostuna izan da bizi guztian (betidanik) eta, ba hori, bere etxean ibiltzen ginen arropatxoak egiten muñekantzat (panpinentzat) eta abar.

Musukoak tendentzia izango zirela aurreikusi zenuen?

Musukoak, inork ez zuen uste egingo genituenik(an), baina, *es que*, nola etorri den pandemia hau inork espero ez zuen bezala (baina pandemia hau etorri denez, espero gabe,), gu ere bai pixkat momentu guztietan, etxean ginen bitartean, ba ikusten **a ver** (ea) nola ahal genuen zuzendu gure negozioa aurrera jarraitu ahal izateko. Justu, tokatu (egokitu) zitzaigun, pandemia aurretik(an) gure lehenengo ezkongai kolekzioa (bilduma) egin genuen, bilduma; eta gelditu ginen bilduma aurkeztu ezinik pandemiagatikan (pandemiaren ondorioz). Orduan hasi ginen, bueno, ba soinekoak ezkontzakoak (ezkongaienak) eta gonbidatuenak egin ezingo ditugunez, ba, beste zerbaitekin egin behar dugu. Eta nola ari ziren esaten, pandemian hasieran, ez zeudela musukoak mundu guztia erantzuten eta *a ver* (ea) etxean ahal ziren egin, orduan, gu tailerrera etorri ginen eta hasi ginen probak egiten *a ver* (ea) nola ahal zen (ziren) egin, inbestigatzen (ikertzen), galdezka. Eta, hori, hasieran lortu genuen TNT, material bat dela, eta lortu genuen horrekin egitea; jardun ginen saltzen eta herriko jende pila batek eskertu zuen (musukoak) egiten ibiltzea.

Nola ekoizten dituzue musukoak?

Hasieran ekoizten genituen TNT (TNT materialarekin), dela filtro bat, hasieran esan zutena zegoen aukeretatik onena zela. Hori, gero hiru kapa (geruza) jartzen genizkion, kanpotik tela polita esango duguna (genukeena), tartean filtroa (iragazkia) eta barrutik algodoia (kotoia), azkenean azalean ez egiteko kalte. Eta gero inbestigatzen (ikertzen) jarraitu genuen eta topatu ginen (topo egin genuen) filtro batekin, bueno tela bat, erabiltzen dutena kirofanoetarako testilak (arropak) egiteko eta ikusi zuten %94ko babesaren egiten ziola birusari (%94ko babesaren ematen zuela birusaren kontra). Orduan horrekin hasi ginen eta modeloa (eredua) meioratzen (hobetzen) joan gara pixkat. Ergonomikoak dira, sudurraren forma dute eta, gero, hori, tela polita kanpotik, barrutik algodoia (kotoia), hasieran (hasierakoa) baino finagoa, hasierakoa agian garrantzagoa zen eta azalean kalte egiten zuen, oraingoa finagoa da eta, gero, tarteko filtroaz aparte poltsiko bat dauka, baten batek nahi badu beste filtro bat jarri; baina berez, daukan filtro honek 200 garbiketa onartzen ditu.

Zein dira eskatu dizkizueten musukorik arraroenak?

Azkenean beste aukera bat eman duguna izan da pertsonalizatzea musukoak zure estanpatuarekin eta horrela. Batek bai eskatu zidan hasiera hasieran eta oraindik baliabideak ez nituen, baino aho bat nahi zuen marraztea. Eta hor jardun ginen, igual (agian) eskuz egingo dugu edo... bizarra ere bai beste batek eskatu zidan eta eskuz egingo dugu pintatuta edo... eta proba batzuk egin genituen.

Musukoak moda-osagarri bilakatu dira?

Azkenean orain konplemento (osagarri) bat bihurtu da eta, orduan, ba hori udaran igual (agian) gehiago erabili ditugu estanpatuak, orain lisoak (leunak) eta, bai, gaur igual beltzez nator eta destakatu (nabarmendu) nahi badut beste kolore bateko musukoa jantziko nuke, baina gaur beltzez noa eta beltza damakit (daramat). Hasieran bakoitzak bat, bi zeuzkan (zituen), baina orain bai ikusten da, osagarri bihurtu denez, jendea bai etortzen da 'arropa beixa daukat eta orduan beixarekin eramateko zerbaite'. Eta beste gauza bat modan jartzen ari dena zintzilarioak (dira), baita ere beste Donostiako marka batenak ekarri nituen eta, azkenean, dena konplementoa (osagarri) bihurtu da.

Musukoen bildumak ikusiko ditugu etorkizunen?

Nik uste dut baietz, jada badaude. Azkenean, nik uste dut, gelditzeko etorri direla; ez da izango derrepente (bat-batean) bakuna (txertoa) lortzen dugunean desagertu egingo dela. *Asi que* (Hortaz) bai, nik pentsatzen dut izango direla. Ezkongaiak eta ere asko ari zaizkigu eskatzen bereziak eta pertsonalizatuak eta horrela. *Asi que* (Beraz) bai, nik uste (bildumak) egongo direla.